

Täysistunto

Perjantai 9.4.2021 klo 13.00—14.20

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto keskeytettiin klo 13.34. Täysistuntoa jatkettiin klo 14.15. Täysistunto päättyi klo 14.20.

Puhetta johti puhemies Anu Vehviläinen (13.00—13.34 ja 14.15—14.20).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 8.4.2021 antanut hallituksen esitykset HE 44-50/2021 vp.

2.2. Valtioneuvoston selonteot

Valtioneuvosto on 8.4.2021 antanut eduskunnalle selonteon VNS 1/2021 vp: Valtioneuvoston koulutuspoliittinen selonteko.

2.3. Muut ilmoitukset

Valtioneuvosto on 8.4.2021 antanut valtioneuvoston asetuksen ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi annetun valtioneuvoston asetuksen 2 §:n muuttamisesta (M 6/2021 vp).

2.4. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 59, 86, 88, 92, 93, 95, 98, 99, 101, 103–118, 120–126, 128–136, 138–141, 143, 145–150, 154, 160, 165, 168/2021 vp.

2.5. Toimenpidealoitteet

Puhemiesneuvosto on 7.4.2021 päättänyt lähettää valiokuntiin toimenpidealoitteet TPA 21-32/2021 vp.

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun hallituksen esityksen (HE 27/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 27/2021 vp

Hallituksen esitys HE 37/2021 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 6/2021 vp

Toinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Edustaja Heinonen.

Keskustelu

13.02 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Tuossa toivottiin, että pitäisimme hyvät, napakat puheenvuorot ja ehdittäisiin äänestää tässä ensimmäisen puolen tunnin aikana. [Pasi Kivisaari: Hyvä puheenvuoro! — Naurua] Meidän edustaja Kauma tulee esitelmään tuon meidän vastalauseemme, mutta halusin kuitenkin sanoa sen, että kyllä meidän yritystemme tilanne alkaa olla äärimmäisen tukala ja tiukka. Tämä ei enää koske mitään yhtä toimialaa. Meillä ovat ahdingossa kivijalkakaupat, ravintolat, kahvilat, kuntosalit, lukuisat muut liikunta-alan yritykset. Kaupat ovat jo kiinni eivätkä ainoastaan vain rajoitetuilla aukioloilla. Nyt on käyty keskustelua siitä, miten yhteiskuntaa voitaisiin avata, ja sitä nämä yritykset nyt kyllä peräänkuuluttavat.

Yritysten aivan tuore koronaselvitys kertoi karua kieltä: Itse asiassa jopa viidennes työnantajista pelkää, arvoisa puhemies, tällä hetkellä yrityksensä konkurssia. Koronakriisi vaikuttaa entistä negatiivisemmin kaikenkokoisiin yrityksiin. Jopa 63 prosenttia arvioi, että korona heikentää yritysten tilannetta melko tai erittäin paljon, vastaava luku oli ainoastaan 40 prosenttia kaksi viikkoa sitten. Tämä kuvaa sitä, miten nopeasti tämä tilanne nyt yrityksissä pahenee. Jopa lähes 20 prosenttia eli joka viides yrityksistä on vaarassa ajautua konkurssiin koronakriisin seurauksena. Ja jos tämä tutkimuksen arvio toteutuu eli 18 prosenttia yrityksistä ajautuisi konkurssiin, niin kyse olisi merkittävästä, suuremmasta konkurssien määrästä kuin oli 1990-luvun laman aikana.

Tilanne on äärimmäisen tukala, ja nyt monet yritykset kaipaavat nopeasti sitä apua. Sen takia on tärkeää, että nämä kustannustuet saadaan liikkeelle mutta myös pystytään huolehtimaan siitä, että väliinputoajia ei sinne tukiverkostoon jää. Meillä ei ole yhtään työpaikkaa, yhtään yritystä varaa tästä maasta menettää.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kivisaari.

13.04 **Pasi Kivisaari kesk:** Arvoisa puhemies! Meidän kaikkien parhaaksi määrätyt rajoitukset ovat merkittävästi heikentäneet yritysten toimintaedellytyksiä, tästä esimerkkinä vaikkapa ravintolat. Tämä on meille kaikille hyvin tiedossa oleva asia. Rajoituksista ja viiranomaismääräyksistä johtuvia taloudellisia menetyksiä on kompensoitava, ja niin nyt tehdään.

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

Näyttää siltä, että olemme menossa kohti parempaa. Rajoitukset kuitenkin ovat voimassa monilla alueilla. Piina siis jatkuu. Laadimme kuitenkin exit-suunnitelmia, kuten pitääkin. Se on samalla mitä parhaita yritys- ja kustannustukea, oikeastaan tehokkaampaa kuin mitkään tuet yhteensä.

Puhemies! Näin yleisesti voimme ymmärtääkseni todeta, että nämä eri kustannustukien vaiheet — ykkönen, kakkonen ja kolmonen — ovat joka kerta kehittyneet parempaan suuntaan, varmasti kenttäkokemusten myötä. Kehitys on siis kehittynyt, ja myös valiokuntakäsittelyt ovat olleet arvokkaita ja tärkeitä. Kustannustuki kolmosessa parannetaan aikaisempiin kustannustukiin verrattuna erityisesti tuen kohdentuvuutta pieniin yrityksiin ja yksinyrittäjiin. Tämä on hyvä asia. Toki siellä on muitakin muutoksia, jotka ovat yrityksille aikaisempaa suopeampia. Täydelliseksi niitä tuskin koskaan saadaan, se lienee realismia.

Talousvaliokunta on mietinnössään tehnyt aiheellisia huomioita esimerkiksi sen osalta, että toimialakohtaisen tuen kohdentaminen on toki ja tietysti edelleen perusteltua, mutta korostaa yrityskentän moninaisuutta, sitä valitettavan isoa kenttää, joka on samoin tavoin kärsinyt liikevaihdon osalta pandemian vaikutuksista. Tämä on todellakin tosiasia. Valiokunta myöskin tärkeästi korostaa, aivan aiheellisesti, hakemusprosessia koskevan ohjauksen ja neuvonnan tarvetta. Tuet eivät missään nimessä saa jäädä kiinni siitä, että tukihakua ei osata tehdä tai ylipäättään tietoisuus siitä on heikkoa.

Puhemies! Kaiken kaikkiaan toivon, että näiden tukien myötä siis merkittävä 380 miljoonan euron budjetointi auttaa yrityksiä pysymään siivillä. Mikään yritys ei kuitenkaan lähde siitä, että tukien varassa tulevaisuus rakennetaan, mutta tässä kohdin se on monille yrityksille elinehto päästä näiden päivien yli.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Vallin.

13.07 Veikko Vallin ps: Arvoisa puhemies! Koronaa pitää torjua, mutta niin pitää torjua konkursssejakin. Ikävää sanoa näin, mutta alkaa näyttää siltä, että pääministeri Sanna Marinin hallitus tavoittelee päätöksillään konkurssien Euroopan ennätystä.

Käsittelyssä on järjestyksessään kolmas yritysten kustannustukilaki. Kaksi edellistä valmistui viime kesänä ja viime syksynä. Hyvistä asiantuntijakuulemisista huolimatta hallitus tyri ne lait pahasti. Aikaisempien kustannustukilakien hakukriteerit tehtiin joko tarkoituksella tai osaamattomuudesta johtuen liian vaikeiksi. Siitä seurasi, että lähes 70 prosenttia yrityksistä, jotka hakivat tukea koronasta johtuvaan ahdinkoonsa, jäi ilman tukea. Moni yritys jätti hakematta tukea, koska huomasi kriteerit itselleen mahdottomiksi. Moni ennen koronaa taloudeltaan terve yritys sai tukea vain 10 prosenttia siitä, mitä olisi tarvinnut selviytyäkseen, juurikin väärin hakukriteerien takia.

Me perussuomalaiset kuuntelimme tarkalla korvalla asiantuntijoita, muun muassa Suomen Yrittäjiä, matkailu- ja ravintola-alaa ja tapahtuma-alaa, ja teimme muutosehdotuksia kustannustukilakeihin valiokunnissa ja täällä istuntosalissa. Sanna Marinin hallitus viittasi kintaalla meidän muutosvaatimuksillemme. Erityisesti keskusta suhtautui ylimielisesti meidän muutosehdotuksiimme ja jopa piikitteli meitä täällä salissa niistä.

Nyt tämä hallitus on tunnustanut virheensä, ja keskustankin piikittely on loppunut. Mutta edelleen tässä yritysten kustannustuki kolmosessa ja siihen liittyvässä sulkukorvauksessa on valuvikoja. Teimme aikaisemmin jo pykälämuutosehdotukset hakukriteerien prosentteihin ja verrokkikuukauteen, ja tässä esittelen vastalauseemme lausumaehdotukset.

”Vastalauseen lausumaehdotukset:

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus mahdollistaa aiempien kustannustukien tukikausien ajalta uuden haun siten, että ne, joiden laskennalliset tuet jäivät alle 2 000 euron tai liikevaihto jäi alle 60 000 euron rajan, voisivat saada korvauksia taannehtivasti joko aiemmin hylätyn hakemuksen tai uudelleen jätettävän hakemuksen nojalla.

2. Eduskunta edellyttää, että hallitus kiireisesti valmistelee uuden tukimallin, jonka avulla suurimpien toimijoiden ja erityisesti henkilöstö- ja opiskelijaravintoloiden liiketoiminnan huomattava tosiasiallinen vähentymä huomioidaan ja korvataan kohtuullisessa määrin.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus pyrkii kustannustukihakuprosessin yksinkertaistamiseen ja tiedottaa aiempaa paremmin tarjolla olevasta tuesta ja sen hakemisen helppoudesta.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus yrittäjien epävarmuutta vähentääkseen tiedottaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa epidemiologisten lukujen tasoista, joilla rajoituksia kaavaillaan lisättävän tai purettavan. Samaten tulevista tukiohjelmista ja niiden tavoitteista olisi tiedotettava nykyistä paremmin.”

Tässä olivat siis lausumaehdotukset. Jatkan vielä hetken.

Olemme viime päivinä saaneet lukea talouslehistä, että Suomi on kaikista EU-maista lähes heikoiten tukenut omia yrityksiään suhteessa bruttokansantuotteeseen. Eniten yrityksiään ovat tukeneet sellaiset maat kuin Espanja, Ranska, Italia ja Kreikka. Eikö olekin hämentävä tieto? Tämä on EU-komission tilastoista saatua faktaa, ja Talouselämä-lehti kirjoitti aiheesta: ”Yritystukien vertaaminen ei ole täysin yksiselitteistä. Suomessa esimerkiksi on käytössä vakiintunut lomautusjärjestelmä, joka ei näy tukitilastoissa, kun taas Tanska on jakanut suoraan palkkatukea vaikeuksiin ajautuneille yrityksille. Suunta on kuitenkin selvä. Suomi on tukenut yrityksiä kitsaammin kuin lähes kaikki muut EU-maat.”

Valtiovarainministeri Vanhanen totesi jokin aika sitten, että Suomi tukee omia yrityksiään vähemmän kuin muut Pohjoismaat, koska emme ole niin vauras maa kuin ne ovat. [Jussi Halla-aho: Paitsi, kun jaetaan rahaa!] Pääministeri Sanna Marin puolestaan totesi, että Suomen pitää tukea Etelä-Euroopan maita ja niiden yrityksiä avokätisesti miljardien eurojen lahjoituksilla elpymispaketin kautta, koska olemme niin vauras maa. [Välihuutoja] Koettakaa nyt siellä hallituksessa jo päättää, onko Suomi vauras vai köyhä. Tämöinen sekoilu vie uskottavuutemme viimeisetkin rippeet yrittäjien ja muidenkin suomalaisten silmissä.

Tänään teillä, arvoisat hallituspuolueet, on mahdollisuus näyttää, oletteko suomalaisen yrittäjän puolella. Äänestämällä lausumaehdotustemme puolesta samalla ilmaisette yrittäjille halunne korjata aikaisemmat virheet. Suomalaiset yritykset, erityisesti pienet mikroyritykset, tarvitsevat kipeästi tukea nyt, kun korona on kurittanut niitä yli vuoden ajan. Näyttäkää, arvoisat hallituspuolueiden kansanedustajat, että vilpitön tahtotilanne on auttaa suomalaisia yrittäjiä. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Multala.

13.14 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Suomi nousee työllä ja yrittämisellä koronan jälkeenkin, ja sen vuoksi on ensiarvoisen tärkeää, että Suomessa tuetaan yrityksiä, jotta niitä olisi pystyssä vielä näiden sulkutoimien jälkeenkin. On tärkeää, että kustannustuki nyt tulee, mutta toki kriteerit edelleen ovat kohtalaisen tiukat, ja edustaja Kauma kohta esittelee kokoomuksen vastalauseen.

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

Sen kuitenkin haluaisin todeta, että aikajänne, jolla näitä kustannustukia ja toisaalta sulkutoimia suunnitellaan ja niistä informoidaan, on aivan liian hidas. Ennakointia olisi kyettävä tekemään enemmän. Jokainen ymmärtää, että se on vaikeaa, mutta sen pitäisi olla paremmin mahdollista. Ravintolayrittäjä, joka kuulee edellisenä päivänä, että seuraavana päivänä ovet pysyvät edelleen kiinni tai voivat aueta, on aika hankalan tilanteen edessä. Miten saada työntekijät töihin, toisaalta miten on materiaalia ja raaka-aineita, joilla sinne pöytään laittaa palanpainiketta?

Toisaalta myös työntekijöiden kannalta tällainen tilanne, jossa mahdolliset lomautukset ovat epävarmoja ja toisaalta niihin ei lähdetä vaan saatetaan vain siirtää työvuoroja eteenpäin, kun ei tiedetä, kuinka kauan sulkua kestää, on erittäin huono, sillä silloin ei tietenkään ole oikeutettu myöskään työttömyysturvaan eikä -korvaukseen. Vaikka nyt olemme kuulleet useaan kertaan työministeri Haataisen suusta, että ei ole mahdollista tehdä vain yhtä toimialaa varten poikkeuslakeja, kuten viime keväänä, joilla irtisanominen tai lomauttaminen lyhyemmällä aikavälillä ja toisaalta työttömyysturvan saaminen olisi mahdollista, niin edelleen kannustaisin hallitusta harkitsemaan, olisiko se nyt mahdollista tässä tilanteessa, jossa ravintoloiden lisäksi sulkutoimien piirissä ovat monet muutkin matkailu- ja ravitsemusalaan sekä toisaalta hyvinvointialaan kuuluvat yritykset, kuten vaikkapa kuntosalit.

Toisaalta kuluttajien käyttäytyminen ja toisaalta hallituksen ja yhteiskunnan viestit, että esimerkiksi erikoisliikkeitä kannattaisi välttää, ovat johtaneet siihen, että aika autiota tuolla kauppakeskuksissa nyt on. Monet pitävät silti oviaan auki, mutta veikkaanpa, että eivät kovinkaan voitokkaasti. Siksi olisi tärkeää, että löytyisi joustoa niin yrittäjille kuin työntekijöille tässä vaikeassa tilanteessa.

Kustannustuki on toki tärkeää, ja pidän erittäin hyvänä perussuomalaisen lausumaa numero kolme, jossa kannustettiin tästä selkeästi kertomiseen ja viestimiseen, [Puhemies ko-puttaa] sillä moni yrittäjä ei enää usko, että voi saada tukea yhteiskunnalta.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Rantanen, Mari.

13.17 Mari Rantanen ps: Arvoisa puhemies! Tästä koronavaikeuksista ja sen seurauksista ei tulla selviämään, jos ei meillä tässä maassa ole yrityksiä, ja mitä pidempään tämä kohtalaisen sekava ja poukkoilevakin linja jatkuu, sitä hankalammaksi asia menee. Ja tosiasia on se, että minkäänlaiseen kustannustukeen ei voida jäädä roikkumaan, vaan lähtökohta on kuitenkin se, että nämä yritykset voivat toimia mahdollisimman normaalisti ja asiakkaat niitä myös käyttää. Mutta perussuomalaiset ovat tehneet tässä erinomaista työtä.

Arvoisa puhemies! Haluaisin tässä yhteydessä nostaa esiin tämän poukkoilevan linjan siitä, onko koronatilanne huono vai onko se hyvä. Nimittäin tänään tänne jälleen on eduskuntaryhmien sopimuksesta huolimatta tuotu sekä koulutuspoliittinen selonteko että sellaisia lakiesityksiä, jotka eivät ole välttämättömiä ja kiireellisiä. Pidän tätä kyllä erittäin huonona tapana, että eduskuntaan tuodaan sopimuksen ulkopuolelta esityksiä, ja näin ollen, kun tämä tilanne on kuitenkin se, että oppositiolta ovat käytännössä kädet vähän katki, niin pidän sitä eduskunnan halveksumisena, että tänne silti tuodaan näitä esityksiä hallituspuolueiden toimesta.

Ja täytyy kyllä sanoa, että kun tuntuu olevan niin, että Euroopassa käydään puhumassa demokratiasta ja oikeusvaltioperiaatteesta, niin ilmeisesti sitä malkaa ei omassa silmässä nähdä. Käytännössä katsoen oppositio ei pysty tällä hetkellä osallistumaan tähän työskent-

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

telyyn siten kuin pitäisi, ja siltä osin pidän tätä toimintatapaa hallituspuolueilta erittäin huonona. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Hyvät edustajat, tässä yhteydessä haluan todeta, että tänne on ilmoitettu saapuneeksi hallituksen koulutuspoliittinen selonteko [Mika Kari: Juuri näin!] ja sen ei ole tarkoitus tulla nyt tässä kuussa lähetekeskusteluun tänne saliin. Tämän haluan todeta. [Mari Rantasen välihuuto] — Ja seuraavaksi edustaja Reijonen.

13.19 Minna Reijonen ps: Arvoisa rouva puhemies! Käsitlemme nyt yritysten tukemista. Tämä on jo kolmas kustannustuki, mikä on tulossa, ja jokaisessa aikaisemmassa niistä on ollut puutteita. Perussuomalaiset ovat aina nostaneet esille ja tuoneet hyviä ideoita, mitenkä sitä voitaisiin muuttaa. Tosin hallitus ei ole meitä kuunnellut. Ehkä nyt on tullut hallitus jo vähän vastaan ja ottanut tässä vähän onkeensa meidänkin ehdotuksistamme. Haluankin kannattaa edustaja Vallinin tekemiä hyviä ehdotuksia, jotka hän tuossa äsken teki.

On selvää, että jos pienille yrityksille ja yksinyrittäjille tämä tuki ei ole oikein kohdenutunut, niin se on oikein vakava asia — niitä on todella paljon tässä Suomessa. Ehdotuksien mukaan kustannustuet pitäisi nyt avata uudelleen, se on meistä perussuomalaisista hyvin järkevää. Menetykset pitäisi huomioida kohtuullisesti. Ja tämä tiedottaminen on äärettömän tärkeää. Se on tärkeää näistä tukiasioista, mutta se on tärkeää myös näistä rajoituksista. On todella ihmeellistä, että tämä tiedottaminen jää ihan viime tippaan. Ja näiden tiedotuskanavien pitää tavoittaa yrittäjät, niiden pitää oikeasti tavoittaa yrittäjät.

On selvä asia, että korona tulee tekemään oikein semmoisen konkurssilingon jossain vaiheessa yrittämiseen, ja näinhän ei tietenkään pitäisi olla. Mutta älyttömintä tässä on kaikkiaan se, että Suomi ajattelee laittavansa elvytysrahoja tuonne lämpimiin etelän maihin, ja ne sitten saavat aikamoisen kilpailuedun tuolla etelän maissa verrattuna suomalaisiin yrityksiin. Me annamme siis lahjaksi rahaa sinne etelän maihin, ja se on aivan älytöntä.

Kohta äänestämme näistä tuista, ja nyt hallituksella on kyllä mahdollisuus näyttää, äänestääkö hallitus kotimaisten yrittäjien puolesta — perussuomalaiset tulevat niin tekemään.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Kauma.

13.21 Pia Kauma kok: Arvoisa puhemies! Meillä on nyt toisessa käsittelyssä kustannustuki sekä sulkemiskorvaus. Tässä kustannustuessahan on kysymys kolmannen kustannustuen hyväksymisestä, ja se kohdistuu marraskuun alusta helmikuun loppuun ja sitä voi hakea 12.4.—23.6. välisellä ajalla. Sitten on lisäksi tämä sulkemiskorvaus, joka koskee alle 49 henkilön yrityksiä. Myöhemmin on ilmeisesti vielä tulossa sulkemiskorvaus, joka koskee tätä suurempia yrityksiä.

Kokoomus on tehnyt vastalauseen 2 mukaisia esityksiä. Meillä on muutoksia pykäliin, mutta sen lisäksi meillä on myöskin yksi lausuma. Meillä on neljä ehdotusta pykäliin, ja ne ovat seuraavat:

Ensinnäkin ensimmäinen muutos on se, että meidän mielestämme tässä pitäisi huomioida 20 prosentin liikevaihdon pudotus eikä 30:n, niin kuin tässä esityksessä.

Toiseksi haluamme muuttaa sen, että pienin saatu korvausmäärä ei olisi 2 000 euroa, vaan se olisi 1 000 euroa.

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

Kolmas kohta olisi se, että tukisumman suuruus olisi 1 800 000 euroa eikä 1 000 000 euroa.

Ja neljänneksi se, että pienten ja mikroyritysten kohdalla korvattaisiin 90 prosenttia näistä määritellyistä kuluista eikä 70 prosenttia.

Ja, arvoisa puhemies, meidän lausumamme on: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle pikaisesti tapahtumatakuuta koskevan esityksen.”

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Mykkänen.

13.23 Kai Mykkänen kok: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin kannatan näitä edustaja Kauman tekemiä esityksiä: vastalauseen 2 mukaisia ja tätä lausumaehdotusta.

On tärkeää, että teemme kaikkemme, että nyt tässä koronan loppusuoralla — toivottavasti — emme aiheuta konkurssiaaltoa. Siltä olemme toistaiseksi välttyneet, mutta moni yritys on aivan erilaisessa tilanteessa kuin vielä puoli vuotta sitten. Kassa on kerta kaikkiaan tyhjä, ja uhka on edelleen varsin todellinen tältä osin, vaikka osalla talouden aloista varsin hyvin jo sujuu.

Haluan tässä yhteydessä myös tuoda esiin, että tukemisen ohella olisi ensiarvoista etsiä luovia muita keinoja ahdingon helpottamiseksi. En edelleenkään ymmärrä, miksi tänä keväänä ei ole mahdollistettu nopeutettuja lomautuksia lainsäädäntötoimin, kuten vuosi sitten tehtiin. Silloin yhdessä varsin konsensushenkisesti koettiin yhteiskunnassa, että se on oikeasuhteista ja tarpeen, jotta ihmiset yllättävien rajoitusten yhteydessä nopeasti pääsevät työttömyyskorvauksen piiriin ennen kuin kassa on tyhjä palkanmaksajalla, ja toisaalta yrittäjät näkevät, että tämä tapahtuu ennen kuin heidän kassansa on tyhjä ja he joutuvat ongelmiin, että maksaako palkka jostain muusta kuin yrityksen kassasta, kun lomautuksia ei kahteen viikkoon saa voimaan, vai jättääkö palkat maksamatta. Se on kova paikka vielä useammalle.

Samalla haluan tässäkin peräänkuuluttaa sitä, että nyt kun katsomme seuraavia kuukausia, niin exit-suunnitelma on kaikki kaikessa. Ja jos lukee hallituksen tänä päivänä julkistamaa luonnosta, niin valitettavasti ei voi sen perusteella oikein varmaa vastausta antaa festivaalin tai pienemmänkään kulttuuririennon tai vaikka Hesa Cupin järjestäjälle, että mitenhan nyt touko-, kesä-, heinäkuussa onnistuu osallistuminen ja pystyykö tapahtumaa järjestämään.

Tässä suhteessa kyllä peräänkuuluttaisin hallituspuolueilta nyt uskallusta katsoa myöskin esimerkkejä, miten Tanskassa on pyritty tätä ratkaisemaan, kun siellä on jonkun verran aikaisemmassa vaiheessa mietitty tätä asiaa: olisiko kuitenkin parempi, että voisimme antaa varmuutta kulttuuri- ja liikunta-alan tapahtumajärjestäjille, että kyllä osallistujia pystyy osallistumaan — jos edes sillä edellytyksellä, että on esittää todistus rokotuksesta tai tuoreesta negatiivisesta testistä, voisi osallistua jo tässä siirtymäkauden aikana tämäntyyppiin tapahtumiin. Ei ole kysymys siitä, että olisimme sulkemassa yhtään mitään, mikä muuten olisi kaikille auki. Mieluummin kaikki kaikille auki, mikä on vain turvallista, mutta jos vaihtoehdot ovat, että kukaan ei voi osallistua touko-, kesä-, heinäkuussa tapahtumaan tai sitten voisimme mahdollistaa sen, että tapahtumateollisuus pystyisi näitä järjestämään, niin eikö jälkimmäinen kuitenkin olisi parempi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Arvoisat edustajat, kysyn tässä poikkeuksellisesti — kun katson, että täällä on jonkun verran edustajia paikalla, mutta pari puheenvuoroa vielä —

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

onko mahdollista, että voisimme järjestää tämän äänestyksen ennen sitä kello 14.15 alkavaa istuntoa, että saisimme tämän äänestyksen hoidettua. [Vasemmalta: Kyllä!] Jos on jollakin ryhmällä ongelmia saada edustajat paikalle, niin että tämä ei onnistu, niin toivon, että seuraavien kahden puheenvuoron aikana tämä tullaan kertomaan meille. Jos on mahdollista äänestää, niin me yritämme äänestää piakkoin tässä. — Ja seuraavaksi edustaja Räsänen.

13.27 Päivi Räsänen kd: Arvoisa puhemies! [Kimmo Kiljunen: Lyhyt puheenvuoro, edustaja Räsänen!] Rajoitustoimet ovat olleet pandemian torjumiseksi välttämättömiä, mutta toisaalta myös tarpeettomia, kohdentamattomia ja yritystoimintaa vahingoittavia sulkutoimia on valitettavasti tehty. Haluan nostaa esiin sen, että eduskuntaryhmämme ei kannattanut sitä tartuntatautilain muutosta, jonka pohjalta nyt Etelä-Suomen avi on sulkenut aivan kategorisesti kaikki yksityiset liikuntapaikat niin täällä pääkaupunkiseudulla kuin omalla alueellani Hämeessä, sellaisetkin, joissa oli ennen tätä tiukat asiakasrajoitukset ja saattoi olla jopa useiden satojen neliöiden tilat.

Kustannustukea todellakin tarvitaan, ja haluan todeta, että eduskuntaryhmämme kannattaa näitä esitettäviä lausumia.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Guzenina.

13.28 Maria Guzenina sd: Arvoisa puhemies! En halua pitkittää, mutta koen tarpeelliseksi edustaja Vallinin puheenvuoron johdosta korjata hänen hyvin erikoista käsitystään siitä, että hallitus tahallaan ajaisi suomalaisia yrityksiä konkurssiin. Tuo on aivan pöyristyttävä väite.

On aivan totta, että kun koronavirüs alkoi, niin siellä ei ole osattu kohdentaa ihan oikein ja kaikki kustannukset eivät aina ole menneet aikataulullisesti niin, että ne olisivat osuneet sinne suurimpaan hätään, mutta parhaansa hallitus on yrittänyt. Ja kun meillä tässä vielä on kriisiä hoidettavana ja me joudumme pohtimaan ihan vakavasti ottaen, millä me saamme tämän koronavirüsin hoidettua kuntoon, ja me mahdollisesti joudumme myöskin tukeutumaan vielä näihin sulkutoimiin ja muihin, niin toivon kovasti, että mikään puolue tässä salissa ei lietsoisi meidän suomalaisten yrittäjien keskuudessa sellaista, että heidän työpanostaan ei arvostettaisi, saattikka, että heitä ajettaisiin konkurssiin tahallaan. Suomalaiset yrittäjät, pk-yrittäjät ja suuremmat yrittäjät, ovat suomalaisen hyvinvointivaltion selkäranka, koska he luovat tänne työtä, ja jos he eivät voi hyvin, niin koko Suomi romahtaa. Sen takia tällaisten vakavien syytösten osalta pyytäisin, että harkitsisitte, millä tavalla täällä puhutte. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esityksiin HE 27/2021 vp ja HE 37/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelun kuluessa on tehty viisi lausumaehdotusta, joten asiasta on äänestettävä.

Kysyn vielä uudestaan: tulkitsenko oikein, että täällä on äänestysjoukkueet, riittävästi väkeä ryhmittäin paikalla, että voimme suorittaa äänestyksen saman tien?

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

Puhemiehen menettely hyväksyttiin.

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelussa on Veikko Vallin Minna Reijosen kannattamana tehnyt vastalauseen 1 mukaiset neljä lausumaehdotusta ja Pia Kauma Kai Mykkäsen kannattamana vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen.

Selonteko hyväksyttiin.

Mietintö ”jaa”, Veikko Vallinin ehdotus 1 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 32, ei 20; poissa 147 (äänestys 1). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Veikko Vallinin ehdotus 2 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 32, ei 22; poissa 145 (äänestys 2). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Veikko Vallinin ehdotus 3 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 32, ei 22; poissa 145 (äänestys 3). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Veikko Vallinin ehdotus 4 ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 32, ei 22; poissa 145 (äänestys 4). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Mietintö ”jaa”, Pia Kauman ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 31, ei 22; poissa 146 (äänestys 5). Eduskunta hyväksyi mietinnön.

Asian käsittely päättyi.

Puhemies Anu Vehviläinen: Täysistunto keskeytetään ja sitä jatketaan kello 14.15 suuren valiokunnan ja tiedusteluvalvontavaliokunnan kokousten päätyttyä.

Täysistunto keskeytettiin kello 13.34.

Täysistuntoa jatkettiin kello 14.15.

Puhemies Anu Vehviläinen: Nyt jatketaan kello 13.34 keskeytettyä istuntoa.

4. Muu asia: Valtioneuvoston asetus ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi

Muu asia M 5/2021 vp

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 6/2021 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Käsittelyn pohjana on perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 6/2021 vp. — Edustaja Turtiainen.

Keskustelu

14.16 Ano Turtiainen at: Arvoisa puhemies! Ravintolat ovat olleet suljettuina asetuksissa mainituilla alueilla, ja näillä näkymin ne pysyvät suljettuina vielä reilun viikon. Yritystoiminnoille on koronan varjolla aiheutettu jo hyvin suurta vahinkoa. Tätä asiaa on jaksettu vatvoa täällä jo riittävästi, joten puhun nyt vain lyhyesti.

Katson, että kaikki nämä liiketoiminnoille, ihmisten toimeentuloille sekä kansalaisten vapauksille haittaa aiheuttavat sulkutoimenpiteet täytyy lopettaa välittömästi. Tilastojen mukaan millekään tuollaisille toimenpiteille ei ole, eikä ole ollut, perusteita. Myös ihmisten pelottelu koronalla on ollut vastuutonta, ja myös se pitää lopettaa välittömästi. Sen tähden esitän, että asetus kumotaan ja yhteiskunta palautetaan heti normaaliin järjestykseen. — Kiitos.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Multala.

14.17 Sari Multala kok: Arvoisa puhemies! Valiokunta on käsitellyt asetuksen huolellisesti. Tässä on kyse jälkitarkastuksesta, jossa perustuslakivaliokunta on käytännössä kiinnittänyt huomiota juuri niihin kysymyksiin, joita täällä salikeskustelussa, lähetekeskustelussa, alkuvuikosta käytiin.

Käytännössä tarkoitan sitä, että perustuslakivaliokunta on pohtinut muun muassa maakunnallisesti hienojakoisempaa alueellista eriyttämistä, kun pohditaan ravintoloiden sulkutoimenpiteitä, joita Lapin osalta on tehty, mutta perustuslakivaliokunta edelleen kiinnitti huomiota siihen, että tätä hienojakoisempaa tarkastelua tulisi tehdä myös muiden maakuntien osalta, samoin kuin tarkemmin erilaisten ravintolatyyppeiden ja niihin liittyvien riskianalyyysien osalta. Sitten vielä kolmantena asiana on se, jonka perustuslakivaliokunta on moneen kertaan jo aikaisemmin todennut, että ei ole mitään oikeudellista estettä sille, että ravintoloita voitaisiin kohdella samoin kuin muitakin yrityksiä, joita tartuntatautilain 58 g §:n perusteella tällä hetkellä suljetaan, eli ravintolat voisivat olla tartuntatautilain sääntelyssä mukana samalla tavoin.

Toivottavasti tämä nyt vihdoinkin, tämän kerran jälkeen, saa myös valtioneuvoston suunnalla aikaan lainsäädäntötarpeita ja lainsäädäntöä, hallituksen esityksiä, jotka tuodaan tänne eduskunnan käsittelyyn. Nimittäin valitettavasti, vaikka koronatilanne jatkuvasti on menossa parempaan suuntaan ja tartuntoja on Suomessa hetki hetkeltä vähemmän, maailmalla tilanne on toinen, ja valitettavasti emme vielä tiedä, onko tilanne syksylläkään ohi. Sen vuoksi lainsäädäntö kannattaisi päivittää sen osalta ajan tasalle.

Keskustelu päättyi.

Pöytäkirja PTK 38/2021 vp

Puhemies Anu Vehviläinen: Keskustelun kuluessa edustaja Turtiainen on tehnyt esityksen asetuksen kumoamisesta. Sitä ei ole kannatettu, joten se raukeaa.

Eduskunta päätti perustuslakivaliokunnan ehdotuksen mukaisesti, ettei ravitsemisliikkeiden aukiolon väliaikaisesta rajoittamisesta tartuntataudin leviämisen estämiseksi 28.3.2021 annettua valtioneuvoston asetusta kumota. Asian käsittely päättyi.

5. Puhemiesneuvoston ehdotus eduskunnan työjärjestyksen 8 a luvun soveltamisesta

Puhemiesneuvoston ehdotus PNE 1/2021 vp

Valiokunnan mietintö PeVM 7/2021 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin asian kiireellisyyden vuoksi pöydälle seuraavaan, tänään 9.4.2021 pidettävään täysistuntoon.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on perjantaina 9.4.2021 klo 14.30. Täysistunto lopetettiin klo 14.20.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola